ORIENTERINGSSTAFETT KONGSBERG – EIKER – DRAMMEN

.. en eksklusiv stafett på 75 år – som bare er avviklet 3 ganger tidligere..

«Noe av sjarmen ved stafett-orientering er nettopp det at så mye kan hende gjennom de forskjellige etappene, og dette løpet med hele 9 etapper, innbød til dramatiske episoder og spenneningsmettede oppgjør», står det å lese i «O-Boka» 1953 (men som omtaler sesongen 1952)

Omtalen er til stafetten Kongsberg – Eiker – Drammen, som ble avviklet 25. mai 1952.
Det var første gang i historien at denne stafetten ble avviklet, og det ble skrevet at arrangementet var vellykket, og *«bør friste til gjentakelse»*.
Fristelsen var såpass at neste gang denne stafetten ble avviklet var i 1971, og neste fristelse dukket igjen opp 25 år senere i 1996. Nå igjen, etter ytterligere 25 år er fristelsen på plass.

NOEN KORTE FAKTA

1952
9 etapper. 16 påmeldte lag. Skautroll vant på tiden 12.12.38. 10 lag fullførte, og siste laget som kom i mål – Vikersund I – brukte tiden 18.40.42, nesten 6 ½ time etter vinnerlaget!
Samlet løypelengde 60 km, etappelengder mellom 5-7,2 km.
2. plass Sturla I med tiden 12.27.54. 3. plass Kongsberg med tiden 13.36.23.

1971
8 etapper. 41 påmeldte lag. BUL vant på tiden 7.29.36. 33 lag fullførte, og siste laget som kom i mål – Svelvik – brukte tiden 12.57.37, nå «bare» 5 ½ time etter vinnerlaget.
Samlet løypelengde 53 km, etappelengder mellom 4,1 – 10,6 km.
2. plass Botne med tiden 7.36.53. 3. plass Flaggtreff med tiden 7.57.20.

1996
12 etapper, hvorav 1/2 og 10/11 var «parallell-etapper». 11 påmeldte lag. IL Tyrving vant på tiden 7.59.03. 10 lag fullførte, og siste laget i mål – Eiker 2. lag – brukte tiden 12.27.15. «Bare» 4 ½ time etter vinnerlaget.
Samlet løypelengde 60 km, etappelengder mellom 3 – 14 km.
2. plass til Sturla 1. lag med tiden 8.12.45. 3. plass til Modum 1. lag med tiden 9.10.42.

2021
10 etapper, hvorav 1/2 og 9/10 er «parallell-etapper».

DRAMATISKE EPISODER SPENNINGSMETTEDE OPPGJØR
Det siktes til stafetten i 1952. Etter 4 etapper ledet Eiker med 1 time. Forspranget gikk tapt på 5. etappe, som for Eiker gikk på hjemmebane; fra Skar til Lerberg – ei 7 km lang etappe som var «middels» vanskelig og tung.
På 6. etappe og frem til veksling ved Årbogen overtok Skautroll ledelsen. Ledelsen beholdt laget til mål på Bragernes skole i Drammen. Med unntak av siste etappe gikk alle etapper på kart i målestokk 1:50 000, men «paradishoppingen» på siste etappe i Bragernesåsen gikk på kart i målestokk 1:5000, og kartet målte 60 x 65 cm.
Siste lag i mål måtte ta siste etappe som nattorientering, noe som en del unge, forelskede par i Bragernesåsen satt mindre pris på!

Stafetten både i 1952 og 1971 ble arrangert i samarbeid med avisa Drammens Tidende & Buskeruds Blad (DT&BB). Begge ganger med god omtale og reportasje i avisa.
Se egne utskrifter fra omtalene.
1960 og 1970 årene var det stor interesse for denne type av stafetter, gjennomgangsstafetter fra sted til sted, og de mest kjente er Grensekuriren og Krokskogstafetten.
I 1996 var tiden litt ute, og interessen for orientering i ulike sportsredaksjoner mindre, så også DT&BB.

HETESLAG «KNEKTE FINT O-OPPLEGG»
Det var en hoved overskrift fra stafetten i 1971. BUL herjet i o-løypene i disse årene, og interessen for orientering og stafetter var stor. Hele 41 lag var påmeldt til stafetten dette året, som da hadde 8 etapper, og 33 lag fullførte.

Det hadde nå gått 19 år siden forrige stafett Kongsberg – Drammen. I mellomtiden ble to andre stafetter gjennomført etter samme modell; i 1955 Vikersund-Drammen, og i 1957 Holmestrand-Drammen. Felles for alle de tre første stafettene var «hat trick» for Skautroll, de vant alle tre gangene. I 1971 ble 1. laget fra klubben nr. 19. Skautroll ble stiftet i 1950, og med Wang-brødrene som gode løpere gjennom alle årene. Men klubben kom ikke lenge enn til moden ungdom, den ble nedlagt i 1972, og klubbens løpere gikk over til andre klubber i distriktet.

BUL var den store klubben med mange landslagsløpere på 1960 og 1970 – tallet, mest kjente verdensmestrene Ingrid og Åge Hadler, samt Ola Skarholt. Både BUL og andre lag stilte med sin beste mannskaper, mens andre lag stilte med noe feriepreget mannskap. Senere OL-mester på 5 mila i langrenn (1976), Ivar Formo løp 4. etappe for Lyn denne gangen.

4. juli ble stafetten arrangert i 1971. Ved starten i Kongsberg kl. 07.00 om morgenen var temperaturen på vei mot 30 grader, og senere på dagen ble det bare verre – 35 grader. Varmen ble hard kost for mange, litt blodslit, og i omtalene etterpå ble et par etapper betegnet som nesten fjellklatring.
Oppfordring etter stafetten i 1971 fra Aftenposten journalist John Fredriksen var: «*Gå sammen og lag et kjempearrangement av orienteringsstafetten fra Kongsberg til Drammen! La det ikke gå 19 år til neste gang den blir avviklet!»*

DET GIKK 25 ÅR TIL NESTE GANG.
Lørdag 21. september 1996 ble stafetten avviklet for tredje gang. Nå var Øvre og Nedre Buskerud Orienteringskretser sammenslått til Buskerud Orienteringskrets. Begge kretsene ble stiftet i 1946, og slått sammen i 1985. Sammenslåing var også drøftet tidligere, bl.a. i 1970, men ble først gjennomført i 1985.

Stafetten i 1996 hadde en noe annen profil enn tidligere. Begge kjønn og ulike aldersgrupper måtte være representert. 1. og 2, samt 10. og 11. var såkalt parallell-etapper, dvs. at lagets løpere på disse etappene startet samtidig, og løper på neste etappe startet når begge lagets løpere på parallell etappene var kommet inn til veksling.
Interessen for gjennomgangsstafetter var mindre nå enn tidligere, og bare 11 lag stod på startstreken. Stafetten inngikk i et o-week-end opplegg i Buskerud, med nattløp i Kongsberg på fredagen, og langdistanseløpet Råtassen på Modum om søndagen.

IL Tyrving var nå blitt et stort lag i orientering. Ex Sturlist Egil Iversen løp siste etappe for Tyrving, og sikret seieren foran gamleklubben med 13 minutter.
Utslagsgivende for stafetten var den 14 km lange 9. etappen fra Årbogen til Spiralen. Sølvmedaljevinner fra NM klassisk distanse et par uker tidligere – Jo Wicklund – løp best på denne etappen, og skaffet Tyrving nødvendig forsprang foran de siste etappene på Spiralen.

ENDA 25 ÅR – 2021
Nye 25 år har gått – og Buskerud Orienteringskrets kan markere sine 75 år.
Klubbene Kongsberg OL – Eiker o-lag – IF Sturla – har nok en gang gått sammen om å markere jubileet med en eksklusiv jubileumsstafett fra Kongsberg – via Eiker – til Drammen.

Denne gangen med 10 etapper, hvorav de to første og to siste er «parallell-etapper». Begge kjønn skal være representert, minimum tre løpere av hvert kjønn. I tillegg må to av løperne våre under 17 og/eller over 50 år.

Covid-19 og smittevernretningslinjer skaper dog usikkerhet rundt stafetten. Kan den gjennomføres som planlagt?

HOVEDKOMITE
Jubileumsstafetten har en hovedkomite bestående av Bjørn Victor Larsen, Kongsberg OL – Eiker o-lag, Hans R. Bakken (løpsleder) og IF Sturla, Nils Inge Brurberg. Linda Verde representerer Buskerud Orienteringskrets.

18.5.2021
Hans R Bakken
916 77 277
Hr.bakken@online.no